

« به نام خدا »

پایه : هفتم

درس : سوم و چهارم

سوالات مطالعات اجتماعی

درس سوم

چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟

- ۱- آیا ما در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق داریم؟ چرا؟
- ۲- سه دلیل به وجود آمدن قانون و مقررات را بنویسید؟
- ۳- اگر قانون و مقررات اجرا نشود، جامعه دچار چه مشکلاتی خواهد شد؟

درس چهارم

قانون گذاری

- ۱- با ذکر یک مثال قوانینی را که به صورت توافقی یا عادت اجتماعی به وجود آمده اند را بنویسید.
- ۲- قانون چیست؟ و چگونه وضع می شود؟
- ۳- قانون اساسی مادر همه قوانین است، یعنی چه؟
- ۴- پس از پیروزی انقلاب مجلس خبرگان چه اقداماتی انجام داد؟
- ۵- قانون کشور ما بر چه اساسی تدوین شده و چند اصل دارد؟
- ۶- وظیفه قوه مقننه چیست؟
- ۷- نمایندگان مجلس شورای چگونه و برای چه مدت انتخاب می شوند؟
- ۸- دو بخش قوه مقننه کدامند؟
- ۹- نمایندگان پس از انتخاب شدن باید چه اقدامی انجام دهند؟
- ۱۰- اعضای شورای نگهبان چه وظایفی بر عهده دارند؟
- ۱۱- در چه صورت مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل می شود؟
- ۱۲- قانون گذاران از بین چه کسانی انتخاب می شوند و باید چه شایستگی هایی داشته باشند؟

پاسخ فعالیت های درس ۳

(صفحه ۱۵)

۱- به گروه های ۵ یا ۶ نفره تقسیم شوید. مجسم کنید حالا گروه شما یک روز را در اردو سپری کرده و مسائل زیر پیش آمده است. گفت و گو کنید و درباره ی هر یک از موقعیت های زیر تصمیم بگیرید.

(موقعیت ۱)

بعضی ها دوست دارند که داخل چادر همیشه مرتب و تمیز باشد، بعضی دیگر به این موضوع بی اعتنا هستند و بگومگو بین افراد پیش آمده است. همچنین بعضی بچه ها کوله پشتی شان را روی وسایل دیگران گذاشته اند و دوربین یک نفر شکسته است.

(موقعیت ۲)

دو نفر از بچه ها با خود رادیویی آورده اند و شب موقع خواب با صدای بلند رادیو گوش می کنند و این کار همه را عصبانی کرده است.

(موقعیت ۳)

یکی از بچه ها پس از خوردن چای، کتری آب جوش را وسط چادر گذاشته و رفته است.

(موقعیت ۴)

صبح پس از خوردن صبحانه وقتی می خواهند به طور دسته جمعی به گردش بروند بعضی بچه ها خیلی دیر آماده می شوند.

(موقعیت ۵)

دو نفر که مسئول پختن بلال روی آتش بودند، آتشی را که برای این کار در نزدیکی چادر برافروخته بودند خاموش نکرده و به همراه بقیه برای بازی رفته اند.

همفکری کنید و بگویید چه مشکلات و شرایط دیگری ممکن است در اردوی شما به وجود بیاید. ممکن است بعضی از اعضای گروه بدون اطلاع سرپرست گروه، آن جا را ترک کنند و به مکان های دیگری بروند که خطرناک باشد.

۲- اکنون نتیجه تصمیمات خودتان را به صورت مقررات اردو روی یک صفحه کاغذ بنویسید و در کلاس بخوانید. بگویید هریک از مقررات چگونه موجب حفظ حقوق افراد می شود. **نسب به وسایل یکدیگر احساس مسئولیت**

داشته باشیم و هرکس در حفظ وسایل شخصی خود نهایت دقت را داشته باشد، موقع استراحت و خواب دیگران از ایجاد صداهای گوش خراش و بلند پرهیزیم و باعث نشویم آرامش دیگران از بین برود.

۳- آیا همه ی اعضا حق اظهار نظر درباره موضوع را داشتند؟ بله

۴- اگر پس از تصمیم گیری، یک نفر با تصمیم شما مخالفت می کرد، چه می کردید؟ نظر او برایم قابل احترام بود اما چون اردوی ما گروهی بود همه اعضا باید به قوانین تعیین شده احترام بگذارند.

«مقررات برای فعالیت های گروهی، لازم و ضروری است. با این حال، فکر می کنید که «مشورت»، «همدلی و گذشت» و «کمک به دیگران برای انجام بهتر وظایفشان در گروه»، چه نقشی در داشتن یک اردوی بهتر خواهد داشت؟ باعث ایجاد صمیمیت و دوستی بیشتری بین اعضا می شود و یک اردوی خوب و به یادماندنی را تجربه خواهند کرد.

(صفحه ۱۶)

۵- به این موقعیت ها توجه کنید و بگویید هر کدام چه پیامدهایی دارد و کدام حقوق نادیده گرفته می شود؟

- فردی بخواهد خارج از صف افرادی که در نانوایی ایستاده اند، نان بگیرد. باعث می شود حقوق افرادی که از ساعت های قبل، در صف ایستاده اند پایمال شود.

- فردی که در آپارتمان زندگی می کند و سهم مشارکت خود در هزینه های ساختمان را پرداخت نمی کند. باعث می شود حق سایر کسانی که سهم مشارکت خود را برای اداره امور ساختمان به موقع پرداخت کرده اند پایمال شود و در اداره امور ساختمان خلل ایجاد شود.

- راننده ای که بدون توجه به علامت عبور ممنوع داخل خیابان یک طرفه می شود و شد آمد (ترافیک) به وجود می آورد. باعث می شود حق کسانی که با توجه به قوانین از مسیر درست رانندگی کرده اند و عجله دارند پایمال شود.

- موتور سواری که به علت شلوغی خیابان وارد پیاده رو می شود و از بین مردم عبور می کند. باعث می شود که حق عابرین پیاده پایمال شود و امنیت آن ها به خطر بیفتد.

- شرکت ساختمانی ای که قرار است سالن ورزشی برای مردم بسازد، اما مقررات ساختمان سازی و مصالح مناسب را به کار نبرد. باعث می شود امنیت کسانی که قرار است بعدها به این سالن ورزشی بیایند به خطر بیفتد و حق آن ها پایمال شود.
- عابر پیاده که بدون توجه به چراغ راهنما از لایه لای اتومبیل ها حرکت می کند. باعث ایجاد ترافیک می شود، امنیت خودش و دیگران به خطر می افتد و حق راننده ها پایمال می شود.
- به چند گروه تقسیم شوید و یک مکان یا گروه اجتماعی را انتخاب کنید. جدولی دوستونی رسم کنید که در آن مقررات مربوط به آن مکان در یک ستون و کارکرد آن در ستون مقابل نوشته شود.
- مثال: پمپ بنزین: ۱- ورود با صف.....نظم و احترام به حقوق دیگران

پمپ بنزین	ورود با صف	نظم و احترام به حقوق دیگران
کتابخانه	رعایت سکوت	احترام به حقوق دیگران و ایجاد آرامش
پارک	نریختن زباله در پارک	حفظ پاکیزگی محیط زیست و جلوگیری از تجمع حشرات و حیوانات موذی و انتقال بیماری

پاسخ فعالیت های درس ۴

(صفحه ۱۷)

- ۱- تعیین کنید: با همفکری یکدیگر، مقرراتی برای کلاس و مدرسه تان بنویسید.
شما می توانید برخی از مقررات کنونی را حذف کنید یا نگه دارید و یا مقررات جدیدی را تعیین کنید.

✓ حفظ نظافت کلاس و مدرسه

✓ حضور به موقع در کلاس

✓ انجام تکالیف

✓ توجه به درس و تدریس معلم

✓ احترام به مسئولین مدرسه

✓ و...

- ۲- نقد کنید: هر گروه مقررات پیشنهادی خود را بخواند و علل تعیین آنها را توضیح دهد. سایر دانش آموزان بگویند آیا با این مقررات موافق اند یا نه؟ چرا؟ برای نقد مقررات توجه کنید آیا مقررات پیشنهادی، واقع بینانه و

قابل اجرا هستند؟ آیا این مقررات موجب بهتر شدن امور می شود؟ آیا این مقررات حقی را از کسی ضایع نکرده

است؟ **برعهده دانش آموز**

(صفحه ۱۸)

۳- منظور از اینکه همه ی افراد در برابر قانون مساوی هستند چیست؟ مثال بزنید. **یعنی قانون با همه افراد جامعه**

بدون در نظر گرفتن، پست، مقام، ثروت، جنسیت به طور یکسان برخورد و رای صادر می کند.